

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 16. Factum est vt moreretur mendicus: Sicut moriente Lazaro eius quoque mortuæ est paupertas, ita moriente diuite, periere diuitiæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52962](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52962)

ambulant, dies vocantur, illi in beata sua morte docet eos qui in die ambulant, sicut illi, quid in morte sua sperare possunt, mali vero ac peccatorum, quia in tenebris ambulant, nox dicuntur: In caminando exitu in eis ostendunt qui ob mortales euly tenebras, sicut illi nox sunt, quid illos maneat, quid non sperare, sed in nocte sua debeant formidare. Hoc docet illos, qui illi pates fuerunt, hic in morte sua omnium miserimus: quod sicut a zaro adierunt Angeli moribundo, illi turba demorum accurrerent infernalis, qui eius sibi depra-dati sunt animam, & inferni sepulchro perpetuo damnandam iniecerunt.

§. 26. Factum est ut moreretur mendicus: Sicut moriente Lazaro eius quoque mortuus est pauper, ita moriente diuice, perierit diuitia.

35 **A**liud proponitur, & hoc magis principale, cuius ratione dicit Evangelista, quod eodem mortis genere pauper, sicut diuites, obierit: Quomodo moritur Lazarus? Factum est autem, ut moreretur mendicus. Illam mendicum, cur non dixisti vocatum fuisse Lazarum? Cur non dicis, mortuus est Lazarus, in Dei modo loquendi, non est mortuus, quinimo viuit, & in aeternum requie viuet sempiterna, eritque ille, quem nominabimus, quando pro defunctis nostris Deum exorabimus: *Vt cum Lazaro quondam paupere aeternam habeat requiem*, Et satis liquet, quod non sit mortuus Lazarus, cum eleuatis diuites oculos, viuentem videt in sinu Abrahae quiescentem: *Vidit Lazarum*. Qui mortuus est pauper, ut moreretur mendicus: quia quod moriebatur, eius erat paupertas, fames, mendicitas, vulnera, dolores, contemptus, & quidquid mundus vocat infortunium. Ita Deus suos ostendit electos: D. Ioan. in altera vita: aitque: *Ipse Deus cum eis erit coram Deo*, & absterget Deus omnem lacrymam ab oculis eorum, & mors ultra non erit, neque luctus, neque clamor, neque dolor erit ultra, quia prima abierunt. Priora transtulerunt. Non dicit, illi abierunt, illi quippe remanent, & in perpetuum remanebunt, sed priora abierunt. Deo decreuit Deus teste D. Ambrosio, penas, & glorias, poena praecedunt, sequuntur gloriae, nec se in his potest qui quam videre, nisi se prius in illis viderit. Ideo vocat D. Paulus praemium, coronam: *Reposita est mihi corona iustitia*: quia haec

sequitur certamen & victoriam: *Non potest quis 1. Th. 4. 8. praemium accipere, nisi legitime certauerit, nec est D. Ambr. gloriosa victoria, nisi ubi fuerint laboriosa certamina*. Li. 1. Off. vna. Hac de causa dicit eas esse D. Petrus, *Post cap. 15. sperare gloriam, ex hoc quod doceat D. Paulus: Tom. 1. per multas tribulationes oportet nos intrare in regnum Dei*. Ob hoc huius diximus, errasse Iacobum, & Iohannem, qui hunc pervertere ordinem conabatur: *Quaerentes sine cunctis gloriae*. *Preposere* (inquit D. Aug.) *voluerunt*.

Sanctis mortem obuenire, non est ad eorum interitum, sed ut primis his rebus epianantur, ut in illis terminentur, occidantur poena, persecutiones &c. Sicut ignis Babylonicus, non aufit ut illorum consumeret vitam adolescentium, nec eorum vel tenuissimum laederet capillum, sed ut eorum vincula, omnes pedes dissolueret, quibus non sine dolore corstangebantur. Idcirco testatur Spiritus S. quod mors sua vis fuerit mendico pauperi & tribulationibus contrito: quia in illo nihil aliud operabatur, quam finem imponere mendicitati, tribulationi, paupertati: *O mors Ecc. 41. 3. bonum est iudicium tuum homini indigenti, & qui minoratur viribus*. Unde addit D. Ioan. quod post illam vocem aliam quoque audiverit, quae dicebat *factum est*: quia eo ipso momento, quo vir iustus, qui nihil habet expurgandum, expiraret, factum est: *Factum est*, iam ad metam usque perduxit poenas, dolores, vitam hanc corruptibilem, multis repletam miseris: sicut dum Christus finem fecit patiendi: *Consummatum est*. Ioan. 19.

Hic illa optime quadrat Salomonis de iustis sententia: *Vultu suu uoluit in sapientiam mori, illi autem sum in pace*. In pace quae bona in se comprehendit uniuersa. Similiter & illud Isaiae: *Iustus perit, & non est, qui recogitet in corde suo, &c. ueniat pax, requiescat in cubili suo, qui ambulauit in directione sua*. Verba haec pauperis Lazari apprimè mortem declarant. Moritur pauper, & non est, qui recogitet in corde suo: uetum non moritur ille, qui potius in pace requiescit: *Veniat pax, bellis finis imponitur, persecutiones, dolores, cruciatus expirant*. Hec Sanctos maximis attonitos persecutionibus solatur, cum intelligit aspera illa ac grauia cito finienda: dicendumque: *Factum est*, sicut modo de Lazaro: *Factum est autem ut moreretur mendicus*. Hac seipsum consideratione demulcebat D. Chrysostomus D. C. P. R. persequiombus lacessitus, illa quoque mentem Epi. x. ad animamque confortat: *nobilis sumus mulieris Olympiadis, quae ea uidebatur conditiope nata, nihil ut boni uideret in uita, nihil ut mali non sustineret*. O Domina, tene praemium calamitates

res? Una res duntaxat grauis, pertimescenda est, o Olympias, nemp̄ peccatum. Reliqua autem omnia, amera fabula, siue insidias dixeris, siue inimicitias, siue fraudes, siue calumnias, siue maledicta siue accusaciones, siue honorum proscriptioes, siue exilia, siue gladios peracuos, siue mare, siue totius orbis bellum. nam quaecumque tandem hae sint, cerē temporalia & caduca sunt; & de illis post breue tempus dicere licebit: Factum est. Occasione huius expendit verba D. Pauli: qui cuncta hae uolens, unico id uocabulo profusus indidit: Quae enim uidentur, inquit, temporalia sunt. Quibus laboras, infirmitatibus temporalia sunt, persecutionibus temporalia sunt, doloribus temporalia sunt.

2. Cor. 4.
27.

36

L. de Com.
p. T. 5.

2. Cor. 4.

Job. 14. 5.

Io. c. 20. 5.

L. 14. Mo.

cap. 2.

Orat. 19.

37

Isai. c. 28.

28.

Luc. 22.

37.

In ill.

Psal. 1.

In lege

Domini.

36.

Notat idem D. Chrylost. Nerdū satis iuisse D. Paulo hae omnia uocare temporalia, insuper & eadē dicit leuia ac momentanea. Quod momentaneū est ac leue tribulationis nostra. Verē namq; sic possunt appellari, futurae uitae comparata: cuius intuitu quantumlibet longi sint praesentis uitae dies, ill. s. tamē, ut breue: accusat Iob: B. e. ues dies hominis sunt: imō licet annos impleret octoginta, puncto assimilantur: Adi. s. sicut, prout declarat D. Greg. Quidquid huc toleramus momentaneū est ac proinde leue. Momentaneum ē leue. Huius meditatione testatur D. Gregor. Nati. p̄ia se mater eius solabatur, cuius tā graues, tamq; uarij erant, quibus affligabatur, labores (ut quasi uehemens amber) tā obtulerent, an illis tamē sereno alacrique: apparuit uisus, ut fulgentē diceret solē: a qua cum sanctissimus eius quareret filius, qua hoc fieret ratione: respondit illa breui considero transitura, & ad summū tota hac possent uita perdurare, & quae citō trāsit aduersitas, parua potest infligere calamitatē: Nihil reputans graue, quod eū uita dissoluendum est. Hanc Dominus rationē proponebat Isaire ut consolatoriam tribulatis, & instar farinae aduersitatibus trituratis: Non in perpetuum triturans triturabit, &c. An non ipse Christus ad acerbitissimam procedens passionem hoc sibi primum sumpsit argumentum: Etenim ea qua sunt de me finem habent. Hoc tibi quoque optem, proponas, dum huius uitae miseris, plagis, infirmitatibus, paupertate & tribulationibus absorberis, sine quibus nemo uitam speret sempiternā. Ita sentit D. Amb. Quod Dominus nobis illud decreuerit ut efficae remediū, & confortatiū nobis dans animum ad quascumque tolerandas aduersitates. sequitur autē lectioē Septuaginta, Graecis Patribus ual-

de familiarē, nominatim D. Basil. D. Cyrillo Alexandrino. Capite octauo susē satis egerat litas de populi Iudaei supplicis, ob commouendā ab ipsis in Christum persecutionem; contra ipsū, qui uerus erat Deus, maligna inuendo consilia, uitamque illi adinuenendo; quod & illud peritū foret suppliciu, in sacrilegae suae penam iniquitatis: Et ecce subito latissima quaedā nouo populo praedicit gentili, ad fidē Iesu Christi euocando, cui declarat, quod eo ipso, quo Christi susciperent fidem, uitamque colerent: Christiani, in eos insurgerent Imperatores, mundique Principes seculum persecutores, illudq; notat, quod postmodum apertis exposuit D. Paulus: Omnes qui uolunt p̄e uiuere in Christo Iesu, persecutionē patientur. Ut autē hae i. fracto perferat animo, menteque serena, praemonet, hoc sciant, tribulationes nec aeternas fore, nec seculis multis duraturas, imō uerō breui esse finiendas, quibus uerbis, octauum absoluit caput. Et non poterit uolere de angustia sua, legunt Septuaginta: Non confundetur, qui in angustia est, usque ad tempus. Immediatē uerō caput orditur nonum: Primum tempore alleuiata est terra. Septuaginta scribit: Hoc primum uisus: Quinimo reduplicat D. Basil. Hoc primum uisus: uelociter uisus. U. autem Amb. utramque iungit sententiam. Inimicu attende martyres, Deique considerate serui qui hoc in mundo cuncta patimini genera cruciatu, quibus uos uerbis Propheta consoletur, ut eos toleretis nedom non tridisti, sed alacres & animosif: hoc seroto: Non confundetur, qui in angustia est, usque ad tempus: Aeterna non est angustia, nec infirmitas perpetua, nec persecutio, nec labores: sed breui finientur, ac esse desinent aduersitates: Hoc primum uisus: uelociter uisus. Ni fallar alludit Propheta ad u. rum aliquem, qui graue sibi ut aggreditor laborē opus arduū, sic ut sibi cordis sufficiant uires, haustu uini sumit hispanici: seu (si placet) uisū spectat plunium nationum maximē uerō Romanorum, qui dum eū crucifigendū damnabant, ut leuis acerbitas crucis perferret dolores, illi haustu uini myrthan propinabant, quo haustu corporis sensus obdulpescunt, & redduntur uelut insensibiles. Fuit autē hoc uinū Christo à Iudaeis oblatū, iā crucifigendo, licet adeo fuerint inhumani, ut selle miferent: noluit tamen Christus illud ebibere: nō enim quarebat potum, cuius uisū supremos illos non sentiret cruciatu, qui uiuos illos & acutissimos sentire uisū omnibus exoptabat, in nostra salutis remediū, ut alibi diximus. Praemonet. Christi athletas propheta, cunctosque Dei famulos,

famulos, qui Christi vestigia spectantur, illis tribulationes non defuturas, aduersitatibus examinandas, vt eas vere minime sentiant, hoc vini propinat illis poculum: Hoc primum visus, vel ceter visus. Summe, Christiane hoc vini myrrhatu poculum, confortabit, iustificabit, cor animabit, te in seculis reddet, vt insensibile, tribulationibus: Non confunderetur, qui in angustia est, vsque ad tempus. Attende, quod finem accipient tribulationes, breuique tempore labores terminabuntur: Dabit Deus his quoque finem. Hoc sibi sumebat martyres cordiale, hoc vini poculo se mutuo ad prociū excitabant, ad labores animabant vt ex eorum actibus est manifestū, hoc nāque erat in ore eorum frequentissimum, quo se mutuo hortabatur mori fortiter: Breui labor finietur, proxi- miū nos expectat sempiternum, vitā amittimus mortale, at vitam lucratur immortalē. Peccant nobis diuitiæ corruptibiles, propediē regni cælestis intrapimus heredes paratia: his in omnia secula seculi perfruemur: repeto D. Pauli verba: *Monemur enim hoc & leue tribulationis nostre, æternam gloriam pondus operatur.* Circa quæ verba D. Bern. accuratè discurret, & in alio sermone proxime subsequente: *De nimia quadam suauitate presentis vite.* His conformiter expendit D. Aug. h. hæc verba Palmiltæ: *Non dabit in æternum fluctuationem iusto.* De quibus aliās diximus.

Hæc obsecro, consideres, in m. n. c. i. o. illo, vulnerato, ulcerato, iam elicente, omnium expulso ianuis, igne, aqua, recteque interdido, hæc omnia cum ipsa morte expirasse, & hæc in i. h. o. mortua sunt, hæc euauerunt: *Factum est autem vt moreretur mendicus:* Eodem ergo mortis genere defunctus est & diues: *Mortuus est diues.* Domine mi, recordor te eum vocasse hominē: *Homo quidam erat diues.* Cur igitur non dicis, mortuus est homo ille, sed mortuus est diues? Quia non moritur homo ille, qui semper vivit, & perpetua morte potiusque vivet nullo tempore finientis, ita vt nihil tantopere exoptet, quam mortem, vt moriatur, vt pereat, & mortem non inueniet: *Quærent homines mortem, & non inuenient eam, & desiderabunt mori, & fugiet mors ab eis.* Qui moriebatur, diues erat: quod autē in eo mors est operata hoc fuit, cunctas eius disperdidit diuitias, lectos molles, mēlas opulētas, vestes regales, epularum magnificentiam, vina pretiosa, & quidquid vnquam habuit caducorum, vt ei nec aqua guttula superflua haurienda. Hoc est, ita hoc est, quod de talibus canit Pfaltes regius: *Ne timearis, cum diues factus fuerit homo, & cum multiplicata fuerit gloria domus eius: quia cum in-*

uerieris, non sumet omnia, neque descendet cum gloria eius. Ne te diuitis percellat magnitudo, diuitiæ, maiestas, dum mors aduenierit, hæc dissipabit omnia, sic vt nihil superfit vel magnum vel paruum colligendum. Non sumet omnia: q. d. *Iob 27. 14.* nihil sumet, vt alibi prædixit Iob. *Diues cum dormierit, nihil secum auferat.* Hic mortis effectus, cecidere, quidquid diuiti placet, eum recreabat, demulebat ipsum verò mirime, cum ad inferos sit demergendus inglorius: *Vsque in æternum non videbit lumen.* Hinc exclamat Salomon Ecclesiasticus: *O mors, quam amara est memoria tua, homini pacem habenti in substantiis suis, viro quieto, & cuius via directa sunt in omnibus.* Experimento illud hoc discit: *Homo quidam erat diues:* Bene dicit: *Erat:* quia iam non est, & hoc mors fecit, quæ huic abstulit esse diuitem: *Erat.* Ad rem licet nobis dicere, quod micro quodam mysterio D. Ioanni Angelus indicauit, dum illi bestiam demonstrat auro gemmisque picturam, cui mulier metetrix insidebat. Stupet D. Ioan. tantas diuitias, oratum tantum, & paulo post respondet Angelus admirante Bestia, *quam videris, fuit, & non est.* De his alibi.

Ecc. 41. 8.

Apo. 17. 8. Tract. 1. p. 11.

S. 17. Sepultus est in inferno. Triste sepulchrum quod describit Isaias, & vidit Ezechiel merito omnium exhorrendum.

Mortuus est diues, & sepultus est in inferno. 38. Nobis suggerit Euangelista in modo loquendi differentiā aliam, inter pauperis ac diuitis mortem. Illius enim longe erat ante disposita ac præparata, vt de ea sic dicatur: *Factū est autem, vt moreretur mendicus.* Huius autem improvisa subitanea nec dispositione præparata sufficienti: quia licet multo durasset tempore, periculum infirmitatis, nunquam tamen ei vim morbi mortisque periculum indicarunt, vt diuitibus frequens est casus, quibus rei non aperitur veritas, donec sensibus destruantur, iudicio careant, quo de rebus suis possint disponere, proinde illis sepe mors est subitanea, ac præmatura, de quibus illud veridici axioma: *Ducunt in bonum Iob. 21. 13. dies suos, & in puncto ad inferna descendunt.* Quomodo, in puncto? An non illis plerumque multis perseverat diebus infirmitas? Nō abnuo, verum tamē nec illos admouent periculi, nec detegit veritatē, nec se mori, nisi mortui, meminerunt. Talē his verbis describit huius infelicis distellū Euangelista: *Mortuus est diues.* Quid hoc optime Euangelista, cur tam paucis huius edicis exitū lamentabilem? Enarrasti quid in vita egerit, quibus;